

BAZI GENÇLERİN YURTDIŐI SEVDASI

Aydınlık Gazetesi, 24 Eylül 2019

Yıldırım Koç

Bugünlerde üniversiteler açılıyor. Milyonlarca üniversite öğrencisinin küçük bir bölümü sevdikleri alanda öğrenmek ve kendilerini geliştirebilmek için, büyük bölümü ise daha iyi bir hayat sürebilmek için üniversite diplomasının işe yarayacağı beklentisi ve umuduyla, üniversiteye gelecek.

ODTÜ'ye gireli 50 yıl, mezun olalı 46 yıl oldu. Diğer bir deyişle, günümüzün üniversite öğrencileriyle aramızda iki kuşak var.

Günümüzde üniversite öğrencilerinin sayısı 7,5 milyonu buldu. Fabrikalar kapanırken, üniversiteler açıldı. Üniversitelerin sayısı da 200'ün üstünde. Bu üniversitelerin çok büyük bölümü, ne yazık ki, düşünen ve sorgulayan insan yetiştirme amacından ve yeteneğinden çok uzakta. 1960'lı yıllarda özel liseler vardı. Bu liselerin çoğu için, "denize nazır, diploma hazır" denirdi. Günümüz üniversitelerinin epeyce bir bölümünde düşünme, sorgulama ve sorun çözme yeteneklerinin geliştirilmesi için çaba gösterilmiyor. Öğrencilerin epeyce bir bölümü, okulu bir biçimde bitiriyor ve eline bir üniversite diploması alıyor.

Eline üniversite diplomasını geçirenlerin bir bölümü gerçekten yetenekli kişiler. Bunların içinde bazıları, ülkemizdeki mevcut durumun kendi yeteneklerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi açısından uygun olmadığını düşünüyor ve "kapağı yurtdışına atmayı" amaçlıyor.

Üniversite diplomasına kavuşanların büyük bölümü ise, hem yeteneklerinin ve aldıkları eğitimin yetersizliği, hem de Türkiye ekonomisinin plansızlığı ve ekonomik kriz nedeniyle, eğitim gördüğü alanda iş bulamıyor. Bunlar da sorunu ülkedeki düzende ve kendilerinde aramak ve bunları değiştirmeye çalışmak yerine, "kapağı yurtdışına atmaya" çalışıyor.

Eğer dünyaca ünlü ve mezunları Türkiye'de ve dünyada çok başarılı bir ciddi üniversitenin mezunu değilse, yurtdışındaki şirketler kollarını açmış vaziyette bu gençleri beklemiyor. Nedense, yurtdışına kapağı atma hayaliyle yaşayanların kafasında, Türkiye'de bulamadıkları olanakları onlara sunmaya hazır Avrupa ülkeleri ve diğer bazı ülkeler var. Böyle bir dünya yok. Kapitalizmin üçüncü küresel krizi tüm Batı ülkelerini etkiliyor. Ayrıca teknolojik değişim, Türkiye'de eğitim verilen alanların önemli bir bölümünü işlevsiz kılıyor. O ülkelerde de gençler arasında akıl almaz bir rekabet var. Bunların ötesinde, Türkiye'de öğrenilen yabancı dille o ülkelerde Avrupalılarla rekabet edebilmek pek kolay değil.

İNSANIN HAYATTA BİR DAVASI OLMALI

Tüm bunları düşündüğümde, eline üniversite diplomasını aldıktan sonra "yurtdışına kapak atma" niyet ve çabasında olan üniversite öğrencilerinin çok büyük bölümü hayal kırıklığına uğrayacak.

Yapmaları gereken, kapağı emperyalist bir ülkeye atmak değil, Türkiye'yi daha iyi yaşanılır bir ülke haline getirmeye çabalamak olmalı.

Yurtdışına gidip başarılı olan az sayıdaki kişinin de sorgulanması gerektiğini düşünüyorum.

Yurtdışına iki türlü gidilir. Oralarda bir şeyler öğrenip Türkiye'ye dönmeyi ve ülkemizin gelişmesine ve kalkınmasına katkıda bulunmayı amaçlayanlar var. Bunlara büyük saygı duyuyorum.

Bir de batmakta olduğunu düşündükleri Türkiye gemisinden kaçarak kendi gemisini kurtarma niyet ve çabasında olan kaptancıklar var. Bunlar, emperyalist bir ülkeye sığınarak ve emperyalist sömürüden pay alarak, kendi çıkarlarını korumaya ve geliştirmeye çalışıyorlar. Türkiye diye bir dertleri yok. Ulusal onurları da sorgulanır. Gittikleri ülkede hep ikinci sınıf insan muamelesi görürler, ancak yine de gemilerini kurtarma çabası içinde bu ezilmişliğe katlanırlar.

İnsanın hayatta bir davası, bir amacı olmalı. Beyni ve yüreğiyle, zulme, yoksulluğa, haksızlığa karşı çıkmalı. Haksızlıklar karşısında sesini yükseltmeli, mücadele etmeli. Kendi haksızlığa uğradığında buna karşı mücadele etmek yerine haksızlığı yapanların hizmetine girmeye çalışanları anlayamıyorum. Eskiden, "ne sağcıyız, ne solcu; futbolcuyuz futbolcu" denirdi. Bunlar futbolcudan da beter.

HALKIMIZIN KIYMETİNİ BİLELİM

Bir süre önce, 12 Eylül sonrasında İsviçre'ye gitmek zorunda kalmış ve halen orada yaşayan bir aileyle sohbet etme imkanım oldu. İyi para kazanıyorlardı. Hiçbir maddi eksikleri yoktu. Nasıl yaşadıklarını sordum. Evden işe, işten eve bir yaşamları varmış. Komşularla ilişkiyi sordum. Yokmuş. Monoton bir hayat.

Türkiye'nin en iyi okullarından mezun bir karı-koca yakın arkadaşımız, Türkiye'de yaşadıkları zorluklar nedeniyle 25 yıl önce Kanada'ya göç ettiler. Orada yaşıyorlar; ancak akılları burada. Orada da komşuluk, dostluk, ev gezmeleri filan yokmuş. Her yıl soluğu Türkiye'de alıyorlar.

Almanya'da yaşayan bir arkadaşım, birine misafirlğe gideceğinde, orada kaç saat oturacağını ve kaç tane kek yiyeceğini önceden sorulduğunu söyledi. Çok güldük. İnsanların teklifsiz kapısını çalıp, "ben geldim" diyebileceği ve ev sahibinin de "Allah ne veriyse yeriz, yemeğe kal" diyeceği bir arkadaşları yoktu.

Kapağı yurtdışına atmaya çalışan üniversite öğrencileri belki bu amaçlarını sorgularlar.